

STERKE LEKDIJK

Wijk bij Duurstede – Amerongen

Dijkversterking Wijk bij Duurstede – Amerongen

Het dijkversterkingstraject Wijk bij Duurstede – Amerongen heeft een totale lengte van 11km. Het traject ligt in twee gemeenten: Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede. Bij dit project wordt de dijkversterking zoveel mogelijk gecombineerd met ruimtelijke ontwikkelingen. Bijvoorbeeld de herinrichting van de Lunenburgerwaard en mogelijkheden voor natuur en recreatie. Het project zit in de start van de planuitwerkingsfase en loopt naar verwachting door tot 2026.

Coronavirus en het project Sterke Lekdijk

In verband met corona werken alle projectmedewerkers vanuit huis. Voorlopig zijn ook alle overleggen en bewonersbijeenkomsten digitaal. Het is nog niet duidelijk tot wanneer dit geldt, maar we hopen u natuurlijk weer snel te ontmoeten en in gesprek te gaan over onze prachtige dijk: de Lekdijk. Tot die tijd, blijf gezond en let op elkaar!

Vorbereiding voor volgende fase

In juli stuurden we u de laatste nieuwsbrief over de voortgang bij de dijkversterking tussen Wijk bij Duurstede en Amerongen. Achter de schermen is veel werk verzet en sindsdien zijn we een flinke stap verder. We zijn bezig met de voorbereiding voor de volgende fase van de dijkversterking. Daar hebben we tijd voor nodig. Met deze nieuwsbrief houden we u ondertussen op de hoogte van wat we aan het doen zijn en wat u de komende tijd kunt verwachten.

Een belangrijk moment voor het project is het contract dat het waterschap afgelopen zomer heeft afgesloten met de aannemerscombinatie 'Lek-ensemble'. Daar ben ik heel blij mee. Zij brengen veel ervaring mee vanuit andere dijkversterkingen, waar

wij ons voordeel mee kunnen doen. Verderop in deze nieuwsbrief leest u hier meer over en maakt u kennis met onze nieuwe collega's.

Zoals gezegd zitten we nu nog in de voorbereiding van de volgende fase. Daarbij werken we opnieuw samen met de provincie Utrecht en de gemeenten Wijk bij Duurstede en Utrechtse Heuvelrug. De voorbereiding verwachten we begin volgend jaar af te ronden. Uiteraard nodigen we u dan van harte uit om opnieuw met ons mee te denken.

Voor nu wens ik u alvast fijne feestdagen toe en ik hoop u volgend jaar in goede gezondheid te mogen treffen.

Jannes van Hove
Omgevingsmanager
sterkelekdijk@hdr.nl
06 2709 0415

Els Otterman
Hoogheemraad

Ik vind het mooi om te zien dat er bij deze dijkversterking echt gezamenlijk een ontwerp is gemaakt. Bewoners, gebiedspartners en natuurlijk het projectteam hebben belangen afgewogen, goede discussies gevoerd en uiteindelijk een mooi plan gepresenteerd: het voorkeursalternatief. Daarmee hebben we de verkenningsfase afgerond, maar is het werk nog lang niet klaar. De komende jaren gaan we de plannen in detail uitwerken. Het is niet zo dat we als waterschap nu van

de radar verdwijnen en over een paar jaar terugkomen met graafmachines. Ook in de volgende fase, de planuitwerkingsfase, hebben we u nodig. We blijven u vragen met ons mee te denken, uw input is immers zeer waardevol. Net als in de verkenningsfase hoop ik op een mooie samenwerking met u, met onze gebiedspartners en alle andere belanghebbenden bij deze prachtige dijk. En hopelijk kan dat samenwerken snel weer op locatie!

Terugblik, wat hebben we de afgelopen tijd gedaan?

Het Voorkeursalternatief

Afgelopen zomer heeft het algemeen bestuur van het waterschap het Voorkeursalternatief 'Krachtig en beleefbaar' unaniem aangenomen. Het bestuur was onder de indruk hoe we samen met bewoners, agrariërs, verenigingen, Rijkswaterstaat, gemeenten Wijk bij Duurstede en Utrechtse Heuvelrug en de provincie Utrecht een plan hebben gemaakt voor de dijkversterking dat zorgt voor een veiligere en mooiere dijk.

Fietsvriendelijke weginrichting

Een veilige fietsverbinding tussen Wijk bij Duurstede en Amerongen is door veel mensen als wens ingebracht. Samen met de gemeenten Wijk bij Duurstede en Utrechtse Heuvelrug en de provincie Utrecht hebben we gekeken wat er mogelijk is. Daarbij zijn we uitgekomen op een fietsvriendelijke herinrichting van het wegdek, in combinatie met snelheidsremmende maatregelen. Deze oplossing vergroot de verkeersveiligheid voor alle weggebruikers. In de volgende fase onderzoeken we

hoe dit er precies uit komt te zien. Ook onderzoeken we in de volgende fase samen met de gemeenten en de provincie of er een vrijliggend fietspad aan de voet van de dijk aangelegd kan worden tussen Wijk bij Duurstede en Amerongen.

Innovatiepartner Lek-ensemble aan boord

Het project Sterke Lekdijk heeft inmiddels aanbesteed. In een gezamenlijk Innovatiepartnerschap werkt het waterschap vanaf de planuitwerkingsfase samen met drie aannemerspartijen. Door de partners al vroeg in het project te betrekken, kunnen we de gemaakte plannen in de verkenningfase sneller handen en voeten geven. Voor Wijk bij Duurstede – Amerongen gaat Lek-ensemble aan de slag, een combinatie van Heijmand – GMB Infra – de Vries Et van de Wiel. Verderop in deze nieuwsbrief maakt u nader kennis met de Innovatiepartner. Op onze website vindt u meer informatie over ons Innovatiepartnerschap: www.hdsr.nl/buurt/sterke-lekdijk/innovatiepartnerscha

Het Voorkeursalternatief in het kort

We versterken de dijk aan de kant van de rivier waar natuurontwikkeling mogelijk is. Is die ruimte er niet, dan passen we ondergrondse oplossingen in de dijk toe.

We richten het buitentalud zoveel mogelijk in als bloemrijke dijk. Daarnaast benutten we de mogelijkheden op het gebied van natuur.

De verkeersveiligheid wordt vergroot door de weg op de dijk in te richten als fietsstraat.

Er is een hoogtep probleem bij de Beermuur. In de volgende fase kijken we hoe we dit probleem oplossen. Een verhoging van de beermuur of het aanpassen van de riolering worden onderzocht.

De herinrichting van natuur in de dijkzone van de Lunenburgerwaard nemen we mee als koppelkans. Door dit met de dijkversterking mee te nemen, kunnen we in één keer het gebied veiliger en mooier maken

Maak kennis met ... de Innovatiepartners

In de nieuwsbrieven over dijkversterking Wijk bij Duurstede – Amerongen laten we u kennismaken met de projectteamleden. Dit keer presenteren we de Innovatiepartners.

Aannemerscombinatie Lek-ensemble gaat de Lekdijk tussen Wijk bij Duurstede en Amerongen versterken. Zij komen nu in de planuitwerkingsfase aan boord en gaan alvast meedenken over innovatieve oplossingen die mogelijk zijn voor de dijkversterking. De realisatie start in 2023. Namens Lek-ensemble gaan onderstaande collega's aan de slag bij Wijk bij Duurstede – Amerongen.

Wijnand Brandsema
Contractmanager

Theo van Ewijk
Manager projectbeheersing

Hans van Zanten
Technisch manager

Wat komt eraan?

Planuitwerkingsfase wordt opgestart

Met de vaststelling van het Voorkeursalternatief hebben we de verkenningsfase afgerond. Daarmee gaan we over naar de planuitwerkingsfase, waarin het Voorkeursalternatief in meer detail wordt uitgewerkt. Ook dat doen we weer samen met u en andere belanghebbenden. Op dit moment zijn we bezig met het vormgeven van een gezamenlijk team van het waterschap en de Innovatiepartner (aannemer). Samen met de aannemer bereiden we nu de volgende fase voor.

Meer in detail

In de planuitwerkingsfase werken we het Voorkeursalternatief meer in detail uit. Het Voorkeursalternatief is een plan op hoofdlijnen, waarmee we vervolgens per stukje dijk kijken hoe we welke

maatregel het best kunnen toepassen, gegeven de situatie. Daarvoor doen we nader onderzoek. Samen met de provincie Utrecht en de gemeenten Wijk bij Duurstede en Utrechtse Heuvelrug werken we aan veiliger verkeer, mooie natuur, fijne recreatie en behoud van erfgoed. We bekijken onder meer of een fietspad naar de Gravenbol onder aan de dijk mogelijk is en of we extra rustpunten voor recreanten kunnen maken, hoe we de biodiversiteit kunnen verbeteren en wat een passende oplossing is rondom de historische beermuur in Wijk bij

Duurstede. Maar heel belangrijk is ook hoe we de overlast en hinder voor eigenaren en bewoners tot een minimum kunnen beperken.

We houden u op de hoogte

Ook in de planuitwerkingsfase nodigen we u van harte uit om met ons mee te denken, om zo tot het beste plan te komen. Op dit moment zijn we bezig met de inrichting van de vorm hiervoor. Zodra we meer weten, brengen we u op de hoogte.

Mijn dijk ... Jan de Greef

Aan het woord is Jan de Greef, in 1933 geboren aan de Lekdijk, op 150 meter voorbij het dijkhuis en achter de schapenboerderij van Berkhof. Jan heeft daar tot z'n 28e gewoond en het was de bedoeling dat hij het boerenbedrijf van zijn vader zou opvolgen, al zag hij het met die beesten niet zo zitten.

Midden in de nacht bij de koeien gaan kijken was niet zijn ding. Liever als "bouwboer" zijn vader opvolgen. Maar het leven liep anders. Toen hij 28 was, werden de pachtgrond en de stukjes eigen grond onteigend voor de bouw van de stuw en het sluizencomplex van Amerongen (1961) en werd Jan "boerenboekhouder", met later een eigen kantoor in Amerongen.

In de boomgaard stond destijds een "gepulste pomp". Jan vertelt dat bij hoogwater in de rivier de druk dusdanig was dat het water spontaan uit de pomp gutste. Toen de boerderijen op de waterleiding werden aangesloten werd de pomp overbodig. Buurman Berkhof trok de buis eruit en dichtte het gat. Kennelijk niet goed genoeg, want op een dag bij hoogwater liep het erf onder. Geschrokken waarschuwde de vader van Jan de buurman. Berkhof was echter niet zo snel onder de indruk, er moest eerst koffie gedronken worden. Toen de

heren daarna besloten het gat te dichten met slakkenmeel, dreven de klompen van pa over het erf en was er al een flink gat ontstaan. Het water kwam gewoon onder de dijk door en ook al stond die pomp wel 200 meter uit de dijk, het water kwam toch omhoog!

Veel herinneringen aan de Lekdijk heeft Jan met de Tweede Wereldoorlog. In september 1944 braken de Engelsen vanuit Zeeland door tot Nijmegen. De Duitsers zaten aan deze kant en aan de andere kant zaten "de goeien". Er kwam geschut bij Jan in de boerderij, net als 30 Duitsers, 13 evacuees en 2 onderduikers met valse papieren. Jan verklaart dat die frontsoldaten niet veel wisten en de onderduikers daarom onopgemerkt bleven. Met het geschut werd in het begin af en toe geschoten. Midden op de dijk, net achter het dijkhuis werd een grote put voor een mitrailleur gegraven en er verschenen loopgraven in de hele dijk tot Amerongen. De Gelderse linie was er intussen niet meer, dat was de dijk naar Amerongen geworden, die inmiddels voor van alles werd gebruikt. Inge-

kwartierde soldaten moesten van een humeurige Duitse officier keer op keer de dijk op rennen om fit te blijven. Jan rende als kleine jongen vrolijk mee. Daarbij deden "de groenen" het volgens Jan veel beter dan "de blauwen". Die bakten er niks van, hadden geen goede schoenen en vleugeltjes op de revers. Die blauwen waren overgebleven soldaten van de luchtmacht die nu als frontsoldaten werden ingezet.

Toen kwam de bevrijding. Jan herinnert zich de honderden auto's die over de dijk reden en minstens 75 of 80 tanks. Die laatsten reden in de bochten de dijk compleet aan flarden met hun besturing met wielkettingen.

Als goede dijkbewoner was Jan, net als zijn hele familie en in navolging van zijn vader, lid van het vrijwillige dijkleger. Zijn vader was 1e klas wachtmeester Lekkerkerk en heeft daarvoor een koperen penning gekregen toen dat werd opgeheven. Dat dit lidmaatschap van het dijkleger 10 gulden per jaar opleverde was mooi meegenomen, vooral omdat Jan zelf nooit 's nachts in actie hoefde te komen. Alleen als er groot drijfhout tegen de dijk klotste moest dat weggehaald worden, anders sloeg er zomaar een gat in de dijk. Tot slot herinnert Jan zich de duizenden mollen en ratten die bij hoog water de dijk op vluchtten. Die mollen werden vaak gevangen want mollenvelletjes leverden ook nog een dubbeltje of kwartje op. Jassen van mollenbont. Die zie je tegenwoordig niet meer.

Innovatiepartner Lek-ensemble aan boord bij Wijk bij Duurstede – Amerongen

Bij project Sterke Lekdijk is gekozen voor de innovatieve aanbestedingsvorm Innovatiepartnerschap. Hierin werken drie aannemers intensief samen met het waterschap vanaf de planuitwerkingsfase. Door vroeg in het project de samenwerking aan te gaan, kunnen innovaties worden ontwikkeld en daadwerkelijk worden toegepast. De aannemers (Innovatiepartners) krijgen ieder een deelproject toegewezen en kunnen bij goed werk, automatisch door naar een volgend deelproject. Daarbij is kennisuitwisseling over de deelprojecten belangrijk.

Voor de dijkversterking tussen Wijk bij Duurstede – Amerongen werkt het waterschap met Innovatiepartner Lek-ensemble, een combinatie van Heijmans, GMB Civiel en de Vries Et van de Wiel. De samenwerking is opgestart en inmiddels is het gezamenlijke projectteam bezig met onderzoeken welke innovatieve maatregelen toegepast kunnen worden voor het versterken van de Lekdijk op dit traject. Hierdoor kunnen we u eerder vertellen op welke wijze we de dijk uiteindelijk gaan aanpakken.

Bijeenkomst voor bewoners rond de Beermuur

In de eerste helft van 2021 organiseren we een extra bijeenkomst voor bewoners rond de Beermuur. Daarin geven we meer informatie over de te nemen maatregelen bij de Beermuur. U ontvangt hier automatisch meer informatie over.

Hoogwaterbeschermingsprogramma

Deelproject Wijk bij Duurstede - Amerongen valt onder het project Sterke Lekdijk, dat deel uitmaakt van het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Dit is een landelijke aanpak om dijken in heel Nederland veilig te houden en de waterveiligheid van ons land te waarborgen voor nu en in de toekomst.

Meld u aan voor onze digitale nieuwsbrief

Wij willen u vragen om u aan te melden voor de digitale nieuwsbrief. Op deze manier blijft u automatisch op de hoogte van de ontwikkelingen rond het project Wijk bij Duurstede - Amerongen. U kunt zich aanmelden via www.hdsr.nl/buurt/sterke-lekdijk/wijk-duurstede

Gesprekken grondverwerving volgend jaar van start

In de vorige nieuwsbrief is het besluit van het algemeen bestuur over de grondstrategie Sterke Lekdijk toegelicht. Het waterschap wil het binnentalud in eigendom verwerven en op de binnenberm een zakelijk recht vestigen. Het uitgangspunt hierbij is minnelijke overeenstemming. Tevens streeft het waterschap ernaar om aangekochte grond terug te geven in gebruik, in de vorm van langjarige overeenkomsten.

Inmiddels zijn op deeltraject Salmsteke de eerste keukentafelgesprekken over grondverwerving gestart. Voor Wijk bij Duurstede – Amerongen staan de eerste gesprekken op de planning voor het voorjaar van 2021. We gaan met alle grondeigenaren in gesprek, zodat we goed kunnen inzoomen op uw situatie. We lichten toe wat het waterschap wil in uw situatie en wat daarbij de mogelijkheden zijn. U ontvangt automatisch een uitnodiging voor een keukentafelgesprek. Heeft u nu al vragen hierover, kijk dan op onze website voor meer informatie. Op de website vindt u ook de contactgegevens van onze coördinator grondzaken, Mike Seelen:

hdsr.nl/buurt/sterke-lekdijk/grondverwerving.

Vergunningen op orde?

Het waterschap inventariseert in de eerste helft van 2021 of alle vergunningen en overeenkomsten op orde zijn. Ook controleert het waterschap op niet-vergunde bouwwerken of situaties. Alleen bij bijzonderheden nemen we contact op met eigenaren of gebruikers. Dit gaat niet over het onderhoud op de dijk, dat wordt jaarlijks tijdens de schouw gecontroleerd.

Contact en meer informatie

Voor meer informatie over het project Wijk bij Duurstede - Amerongen kijkt u op onze website: www.hdsr.nl/buurt/sterke-lekdijk/wijk-duurstede

Voor vragen over het project kunt u ook mailen naar sterkelekdijk@hdsr.nl of contact opnemen met omgevingsmanager Jannes van Hove: 06 2709 0415.

Colofon

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
Postadres: Postbus 550, 3990 GJ Houten

Projectbureau 'Sterke Lekdijk'
www.hdsr.nl/buurt/sterke-lekdijk/wijk-duurstede